The Hebrew Journal — דער אידישער — The Hebrew Journal

זשורנאל

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No 807 — Toronto, Sunday, October 10th 1915 — זונטאג דעם 10־טען אקטאבער 1915 — יום כ' חשון תרע"ו — PRICE: 1 CENT

אלע טאראנטער אידען וועלען זיך היינט אבענד פערזאמלען אין דער היפאדראם

פראפעסאר סלושץ, ראובן בריינין און פיעלע אנדערע וועלען אדרעסירען די פערזאמלונג

היינט 8 אזייגער אין אווענד וועט אין שעיס היפאדראם אויף טעראלי סטריט, געגענאיבער דעם סיטי האל, פארקומען דער גרעסטער אידישער מיטינג, וועלכער איז ווען עס איז אבגעהאלטען געווארען אין טאראנטא.

צוליעב דעם וואס עס ווערט ערווארטעט א גרויסער עולם, וועלען זיך די טהירען פון טהעאטער עפנען פונקט 7 אזייגער, אום צו קענען ביז אכט אריינ־נעהמען דעם גאנצען מענשען שטראם.

פונקט אכט אזייגער, וועט די גרויסע פערזאמלונג ערעפענט ווערען, אום דער עולם זאל קענען האבען א געלעגענהייט צו שטעלען פראגען, און מע זאל זיי קלאהר מאכען די גאנצע לאגע.

פון 7 ביז אכט, וועט זיין א פראגראם פון פאסיגע מוזיק.

די הויפט רעדנער פון דעם אווענד וועלען זיין ראובן בריינין, פרעזידענט פונ'ם קענעדער אידישען פאלקס־פערבאנד, וועלכער קומט ספעציעל פון מאנ־טרעאל פאר דיעזען צוועק, און פראפעסאר נחום סלושץ, דער פארשטעהער פון דער פראנצויזישער רעגיערונג, וועלכער געפינט זיך יעצט צו גאסט אין מאנטרעאל ביי ראובן בריינין, און קומט צוזאמען מיט'ן לעצטען.

דיעזע גרויסע פאלקס־דעמאנסטראציע איז ארגאנזשירט פונ'ם היגען מלחמה־הילפס־קאנפערענץ, וועלכער בעשטעהט פון פארשטעהער פון 50 היגע ארגאניזא־ציעס, און האט שוין צונויף געזאמעלט אריבער זעקס טויזענד דאלאר פאר די מלחמה קרבנות, וועלכע זענען אבגעשיקט געווארען צו דער „אמעריקאן דזשואיש קאמיטע“ אין ניו־יארק.

די היינטיגע פערזאמלונג ווערט גערופען אין די אינטערעסען פונ'ם פאלקס־פערבאנד, וועלכער רופט א קאנווענשאן פון אלע קענעדער אידען, אום צו דערלאנ־גען פעראייניגטע מאטעריעלע, אזוי גוט ווי פאליטישע הילפע אונזערע אומגליקלי־כע און פעראריימטע מלחמה־קרבנות.

קומט היינט אווענד הערען, וואס דיעזע גרויסע אידישע מענער האבען אייך צו זאגען וועגען דער אידישער לאגע.

היינט אווענד טאר קיינער ניט בלייבען אין הויז, יעדער איד, וואס פיהלט נאר מיט זיין פאלק, מוז היינט קומען צו דיעזער גרויסער פאלקס־פערזאמלונג, וואו עס וועט אייך ערקלעהרט ווערען, ווי אזוי די קענעדער אידען קענען העלפען אונזערע ברידער און שוועסטער פון יענער זייט.

פראפעסאר נחום סלושץ קומט יעצט פון אייראפא, וואו ער האט צוגעזעהן דעם גאנצען וועלט־בראנד, און הערענדיג איהם, וועט איהר בעקומען א ריכטיג בילד, ווי אזוי עס לעבען יעצט אונזערע ברידער אין אייראפא.

עס איז דארום פאר דיעזער פערזאמלונג גענומען געווארען שעיס היפאדראם ווייל זי קען אריינגעהמען ביז פיער טויזענד מענשען, אזוי אז קיינער זאל ניט דאר־פען צוריקגעהן.

פראפעסאר נחום סלושץ, וועלכער איז א פראפעסאר פון דער בעריהמטער פאריזער אוניווערזיטעט, און בעקאנט איבער דער גאנצער גרויסער און ברייטער אידישער וועלט, נאך אמעריקא געקומען אלס דער ספעציעלער פארשטעהער פון די פראנצויזישע און מאראקאנישע רעגיערונגען צו דער פאנאמא אויסשטעלונג. ער איז גוט בעקאנט מיט דער אידישער לאגע, ווי אויך מיט דער דיפלאמאטיע, און דאס וואס ער האט צו זאגען די היגע אידען, קען זיי קיין אנדערער זאגען.

קומט אלע צו דעם גרויסען פאלקס־מיטינג היינט אווענד.

איהר קענט צום טהעאטער שעיס היפאדראם קומען מיט אלע פערשיעדענע קארס פון שטאדט.

פרעזידענט און בעאמטע פון סאסייטיס און שוהלען זענען געבעטען צו פער־נעהמען פלאטפארם פלעצער.

קאפיעס פון רעסיטס אויף דער סומע פון $4,500 די סומע וועל־כע איז אבגעשיקט געווארען צו דער אמעריקאן דזשואיש רעליף קאמיטע זייט מר. ה. וויינבערג איז טרעזשורער

LOUIS MARSHALL, CHAIRMAN
CYRUS L. SULZBERGER, SECRETARY
FELIX M. WARBURG, TREASURER
52 WILLIAM STREET, NEW YORK

DAVID M. BRESSLER, ASS'T SEC'Y

TELEPHONE ORCHARD 1670
CABLE ADDRESS
"WISHCOM, NEW YORK"

THE AMERICAN JEWISH RELIEF COMMITTEE
FOR SUFFERERS FROM THE WAR
174 SECOND AVENUE
NEW YORK

Oct. 7, 1915

Toronto Conference,
Attention of Mr. Harry Winberg,
67 Elizabeth Street,
Toronto, Ontario.

Gentlemen:

We beg to acknowledge receipt of your esteemed favor of the 4th inst. with your check for $2500., to be applied for the Jewish war sufferers in Russia. For this please accept our sincere thanks. Your contribution will be applied in accordance with your direction, namely, for the Jewish sufferers in Russia.

We are very much gratified with this deep interest, sympathy and generosity of Toronto Jewry in the cause of their suffering brethren in Russia. We sincerely hope that your activities will continue to be as beneficial in the future as in the past, and that your continued sympathy and support will bring comfort and succor to our unfortunate co-religionists.

Faithfully yours,
DAVID M. BRESSLER,
Assistant Secretary.

DMB/SJC

Manhattan, Aug. 21, 1915

Toronto Canada, Conference

On behalf of the Committee, I beg to acknowledge with thanks, the receipt of your kind contribution of 1000 dollars for the American Jewish Relief Committee Fund.

Yours truly,
FELIX M. WARBURG, Treasurer.
American Jewish Relief Committee.

Manhattan, Sep. 9, 1915

Toronto, Ont. Conference

On behalf of the Committee, I beg to acknowledge with thanks, the receipt of your kind contribution of 1000 dollars for the American Jewish Relief Committee Fund.

Yours truly,
FELIX M. WARBURG, Treasurer,
American Jewish Relief Committee.

מיר פיהלען דארום פאר אונזער חוב, צו ערקלעהרען פאלגענדעס:

..ניגע טעג נאך יום כפור, האט זיך צו מר. ה. וויינבערג, ארויסגעבער פונ'ם „אידישען זשורנאל“ געווענדעט א קאמיטע פון עטליכע שוהלען, מיט א פערלאנג, אז מען זאל אבדרוקען די נעמען פון די יעניגע, וועלכע האבען מנדב געוועזען.

מר. וויינבערג האט זיי ערקלעהרט, אז ער איז וויליג צו דרוקען אלע נע־מען פריי, בתנאי אבער, אז דאס געלד זאל אריינגעטראגען ווערען צום היגען הילפס־קאנפערענץ, אדער מען זאל איהם צייגען א רעסיט אדער א טשעק פון דער ניו־יארקער הילפס־קאמיטע, אום צו זיין זיכער, אז דאס געלד געהט אויפ'ן ריכ־טיגען פלאץ.

די קאמיטע האט פערשפראכען עס איבערצולעגען, און אונז לאזען וויסען וועגען דעם.

דאס איז געוועזען פאר סוכות.

ביז היינט האבען מיר נאך קיין ענטפער פון זיי ניט בעקומען.

וואס איז געווארען מיט די בלוטיגע געלדער פאר די מלחמה קרבנות, פרע־גען מיר היינט אין נאמען פון אלע אונזערע לעזער.

ווער איז שולדיג?

ווען יעמאנד קאלעקטירט געלד פאר די מלחמה קרבנות קריגט ער א רעסיט פון טרעזשורער ה. וויינבערג, אויב ער גיט עס אב צו דעם טרעזשורער.

אויב איינער ברייגגט ניט דאס געלד צום טרעזשורער הייסט עס, אז ער האט עס ביי זיך אין קעשענע. און דארום האט ער קיין רעסיט ניט.

אויב עס אינטערעסירט אייך, אלזא, אויב איהר ווילט, אז דאס געלד זאל געהן אויפ'ן ריכטיגען פלאץ, צו די מלחמה ליידענדע מוזט איהר זעהן אז די וואס קליימען אז זיי האבען געגעבען געלד צום טרעזשורער זאלען האבען א רעסיט פון טרעזשורער.

די וואס האבען קיין רעסיט ניט, האבען דאס געלד ניט אוועקגעגעבען.

מען זאגט אונז, אז חזן מאנאוויטש האט עטוואס גערעדט וועגען דער ריכ־טיגקייט פון געלד פאר די מלחמה קרבנות. מיר ווייסען ניט וואס ער האט גע־זאגט.

די פראגע איז דייטליך:

האט ער געקראגען רעסיטס פאר די געלדער, איז א בעוויז, אז ער האט זיי אבגעגעבען צום טרעזשורער און דאס די ליידענדע האבען זיי געקראגען, האט ער אבער קיין רעסיט ניט פון טרעזשורער, איז א סמן, אז ער האט דאס געלד ניט אב־געגעבען.

ווער זשע האט דאס געלד?

זאל חזן מאנאוויטש ענטפערען.

מיר געבען איהם דאס זעלבע פלאץ צו ענטפערען אויב ער האט אלע געלדער אוועקגעגעבען און אויב ער האט רעסיטס אויף זיי.

מען זאגט, אז ער קליימט צו האבען קאלעקטעט הונדערטער דאלארס פאר די מלחמה קרבנות.

פרעגט זיך:

האט ער רעסיטס פאר זיי?

וואו איז דאס געלד?

אלפרעד דרייפוס קאמאנדיר פון א פארט ארום פאריז

פאריז, אקט. 9.

אלפרעד דרייפוס דער אידישער קא־פיטאן, וועלכער האט אבגעשמאכט עט־ליכע יאהר אויפ'ן "טייפעלס אינזעל", וואו ער איז פערשיקט געווארען אויף דער קלאגע, אז ער האט פעררראטהען פראנק־רייך און אויסגעגעבען געוויסע סודות צוא דייטשלאנד; דער מאן, וועלכער איז 15 יאהר צוריק געווען אויף אלע ליפען און איבער וועמען פראנקרייך איז גיווען צוט־היילט אין צוויי פיינדליכע לאגערן. — איז צוריק אריינגעטראטען אין דער פראנ צויזישער ארמעע און איז איצט דער קא־מאנדיר פון איינייעם פון די פארטען, וועל־כע רינגלען ארום די שטאדט פאריז.

דיעזער פאקט איז דא ערשט היינט ארום אין דער עפענטליכקייט, הגם דריי־פוס איז אויפגענומען געווארען אין דער ארמעע כמעט באלד ווי די מלחמה האט אויסגעבראכען. ניט קוקענדיג דערויף וואס ער איז שוין 54 יאהר אלט, האט ער דאן אנגעבאטען זיין דיענסט, און מען האט איהם גלייך איבערגעגעבען די קאמאנדע פון א פאריזער פארט. ווי עס ווייזט אויס, האט מען עס די גאנצע צייט געהאלטען געהיים, אום די אנטיסעמיטען און די פערשיעדענע רעאקציאנערע עלעמענטען אין פראנקרייך, וועלכע זיינען נאך ער היום געבליבען פערביסענע געגנער פון דעם אידישען מארטירער, זאלען ניט הא־בען קיין געלעגענהייט צו שאפען גייע צוויסטיגקייטען און אונרוהען.

דרייפוס איז געווען א קאפיטאן פון ארטילעריע, בעת מען האט איהם פער־אורטהיילט אויף דער קלאגע, אז ער האט פערקויפט צו דייטשלאנד געוויסע פלע־ער פון א נייעם פראנצויזישען קאנאן.

שפעטער, נאך דער רעוויזיאן פון זיין פראצעס, איז ער דערהויבען געווארען צו דעם ראנג פון מאיאר, און אונטער דיע־זען ראנג איז ער איצט ווידער אויפגע־נומען געווארען אין דער פראנצויזישער ארמעע.

פראפעסאר נחום סלושץ אויפגענו־מען מיט גרויס בייפאל

(ספעציעל צום „אידישען זשורנאל“)

מאנטרעאל, אקטאבער, 9.

פראפעסאר נחום סלושץ, פראפעסאר פון העברעאישער ליטעראטור, אין דער פאריזער אוניווערזיטעט, וועלכער געפינט זיך יעצט אין קענעדע, האט דא־נערשטאג דא אדרעסירט די סטודענטען פון דער בעריהמטער לאוואל אוניווערזיטי איינער פון די בעריהמסטע קאלעדזשעס אין מאנטרעאל און אין גאנץ קענעדע.

ווען דער דיען פונ'ם אוניווערזיטעט האט איהם פארגעשטעלט פאר'ן סטי־דענטישען עולם, האט א גרויסער שטורם פון אפלאדיסמענטען איהם בעגריסט, וועלכע זענען נאך פערשטארקט געווארען, ווען ער האט געענדיגט זיין אינטערעסאנ־טע לעקציע איבער דער יעצטיגער לאגע אין אייראפא בכלל און פראנקרייך בפרט.

צווישען די אנוועזענדע זענען אויך געוועזען פיעל פון דער געלעהרטער וועלט, ווי אויך רבי דר. גארדאן וועלכער האלט א פראפעסאר שטעלע אין מקגיל קאלעדזש.

וואס איז געווארען מיט'ן געקליבע־נעם געלד פון די שוהלען?

אין „אידישען זשורנאל“ זענען לעצטענס ערשיענען בריעף פון לעזער, וואו מען פאדערט אויף די טהוער פון די שוהלען, אז זיי זאלען ערקלעהרען וואס עס איז געווארן מיט די געקליבענע געלדער פון יום כפור פאר די מלחמה קרבנות.

ביז היינטיגען טאג, האט דער „זשורנאל“ נאך ניט ערהאלטען קיין ער־קלעהרונג פון יענע לייטע.

ווער איז דער מערדער ??? לעזט עס אין אונזער נייעם ראמאן „איהר עהרע“ אין היינטיגען נומער